

POČELI KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI RADOVI NA FRESKAMA U PAZINSKOJ ŽUPANOJ CRKVI

Freske iz Svetog Nikole zasjat će novim sjajem

Upravo započeti program radova vodi Kristina Krulić, a planira se provoditi tijekom naredne dvije godine. Radovi su započeli konzervatorsko-restauratorskim istraživanjima oslika, a nakon toga slijede probe čišćenja. Istarska županija je Programom javnih potreba u kulturi Istarske županije za 2015. godinu za ovogodišnje radove osigurala 70 tisuća kuna, a Ministarstvo kulture 200 tisuća kuna

Emina Svilar

PAZIN - Svetište pazinske župne crkve Sv. Nikole, oslikano najvećim ciklusom fresaka u Istri, prekriveno je skelama, a razlog je tomu početak konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnom osliku svoda, trijumfalnom luku i istočnim zidovima svetišta.

Prema ovogodišnjem planu, Hrvatski restauratorski zavod i Grad Pazin, uz financijsku potporu Istarske županije i Ministarstva kulture, nastavljaju višegodišnji program konzervatorsko-restauratorskih radova na freskama u pazinskoj župnoj crkvi, kaže Emina Svilar, viša stručna suradnica za kulturu u Gradu Pazinu.

Mjinstarstvo i Županija skupa

Dodaje kako su u sklopu dosadašnjih konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnim slikama u svetištu crkve, očišćene prva i druga luneta na sjevernom zidu, te prva i druga luneta na južnom zidu, napravljena je grafička dokumentacija zatečenog stanja ovog dijela zida i pripadajućih svodnih polja, a izvršene su laboratorijske analize pigmentata, veziva, žbukica i gljivica.

Upravo započeti program radova vodi Kristina Krulić, a planira se provoditi tijekom naredne dvije godine. Radovi su započeli konzervatorsko-restauratorskim istraživanjima oslika, a nakon toga slijede probe čišćenja. Istarska županija je Programom javnih potreba u kulturi Istarske županije za 2015. godinu za ovogodišnje radove osigurala 70 tisuća kuna, a Ministarstvo kulture 200 tisuća kuna.

Gradnja svoda pazinske župne crkve dovršena je 1441., a oko 1460. u novom svetištu oko 1460. naslikane freske, po mnogima najljepši i najveći slikarski opus u Istri. Freske su tijekom narednih stoljeća prebojene

Freske su tijekom stoljeća prebojene vapnom, a 1927. otkrio ih je pazinski prepozit Karlo Gregorović. Slike je od 1927. do 1933. očistio i restaurirao Konzervatorski zavod iz Trsta

Grbovi rodova Maffete i Habsburg

Svetište pazinske župne crkve pod skelama

Grb Austrije

Grb roda Devin, kasnije Pazinske grofovije

premazali vapnom i tako, ne zbog baroka i reformacije, već ugodnijeg ambijenta sakrili oštećene slike.

Nitko ne spominje požar

Tome treba dodati kako su se u vrijeme kada je Konzervatorski zavod iz Trsta obnavljao freske u Pazinu obično doslikavali dijelovi koji su nedostajali, pa se nameće još jedno pitanje: koliki je dio tih fresaka nastao u 15., a koliki u 20. stoljeću? Zanimljivo je da nitko od autora koji su se do sada bavili pazinskom župnom crkvom, ili freskama u njoj, nije naveo da je 1590. u njoj izbio požar, a kamo li istražio koliko je fresaka u njoj naslikano u srednjem vijeku, a koliko je doslikano.

Može se očekivati kako će na to odgovoriti restauratorsko-konzervatorski radovi koji se upravo provode. Skela koja skriva pogled na freske približila je istraživačima svod pa sada iz neposredne blizine mogu promatrati i analizirati grbove na svodu crkve Sv. Nikole, koji još uvijek izazivaju nedoumice među genealogizima i heraldičarima.

Za očekivati je kako će se za dvije godine, a možda i prije još ponešto otkriti o pazinskoj župnoj crkvi, zapravo u njenom svetištu koje je kasnije postalo uzorom gradnje više sličnih svetišta u više crkava u Istri i Liburniji. Vjerujemo da će očišćene freske pazinskom Sv. Nikoli dati novi sjaj kakav, obzirom na spomenički i kulturni značaj, zavrduje.

M. RIMANIĆ

vapnom, a 1927. otkrio ih je pazinski prepozit Karlo Gregorović. Slike je od 1927. do 1933. očistio i restaurirao Konzervatorski zavod iz Trsta. Obično se smatra kako su pazinske freske pod vapnom završile tijekom "barokizacije" crkve u 17. stoljeću.

Međutim, u knjizi "Boljački glagoljski rukopisi" (popa Vincenca Frlanića) piše: "1590. pogore kor S. tem Mikolave v Pazine na Mikulju", dakle 1590. na blagdan Sv. Nikole izgorjelo je svetište istoimene pazinske crkve. Pitanje je, jesu li Pazinci "barokizaciju" sredinom 17. stoljeća čekali u začadenoj crkvi, ili su je nakon požara